

ΓΥΝΑΙΚΑ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Κείμενο 1

Γυναυκοκρατία στο Medef

Τα πρωτοσέλιδα του τύπου χαιρέτισαν σαν ιστορικό γεγονός την εκλογή της Λοράνς Παριζό, 45 ετών, στην επίσημη θέση της προέδρου του συνδικάτου των γάλλων επιχειρηματιών, που φέρει την κάπως επαναστατική επωνυμία «Κίνημα (!) των Επιχειρήσεων της Γαλλίας» (Medef).

Αντιπροσωπευτικότερο από τον δικό μας ΣΕΒ καθώς καλύπτει και τους τρεις τομείς της παραγωγής*, θεωρείται το ισχυρότερο «λόμπι» στην τρίτη οικονομική δύναμη της Ευρώπης.

Χωρίς μεγάλη δόση υπερβολής, λοιπόν, οι εφημερίδες πρόβαλαν την ανάδειξη της Παριζό σε «αφεντικά των αφεντικών», κάνοντας λόγο για «φεμινιστική» ή «πολιτισμική επανάσταση». Πραγματικά, είναι η πρώτη γυναίκα και το νεότερο στα χρονικά πρόσωπο σε αυτή την τόσο σημαντικής επιρροής θέση. Εκπροσωπεί όχι την τάξη των επιχειρηματικών κολοσσών, αλλά τον κόσμο των μικρομεσαίων επιχειρήσεων στον οποίο εργάζεται ο κύριος όγκος του ενεργού πληθυσμού. Επιπλέον δεν είναι βιομήχανος, αλλά προέρχεται από τον τριτογενή τομέα, τις υπηρεσίες.

Λοράνς Παριζό.

Κόρη και εγγονή βιομηχάνου, εργένισσα, χωρίς παιδιά, τύπος αθλητικός, είναι απόφοιτη της φημισμένης σχολής Sciences-Po με διδακτορικό στο δημόσιο δίκαιο και στα 26 της διευθύνει το ινστιτούτο δημοσκοπήσεων Louis Harris. Στα 32 είναι κιόλας πρόεδρος του ομίλου δημοσκοπήσεων IFOP, που παρέλαβε σε κατάσταση «παύσης πληρωμών» για να τον αναπτύξει σε διεθνούς περιωπής οργανισμό και πέρυσι με 210 υπαλλήλους να κάνει 21.000.000 ευρώ τζίρο.

Ο **πανίσχυρος** προκάτοχός της στην προεδρία του Medef, ο 67ρης Ερνέστ-Αντουάν Σεγέρ, ο επιλεγόμενος «βαρόνος» για την αριστοκρατική του καταγωγή, εκτιμώντας την «ικανότητά της να αναλύει» την έβαλε πρόπερσι στο Δ. Σ. του συνδικάτου. Αλλά τη στηρίζουν με σθένος επίσης η κυρία Σιράκ και πλήθος αστέρια του επιχειρηματικού στερεώματος. Έτσι η εκλογή της στην προεδρία ήταν από καιρό δεδομένη.

Στον επινίκιο λόγο της υποστήριξε ότι η ιδιωτική επιχείρηση δεν είναι «αντικοινωνική», αλλά «η καρδιά της κοινωνίας». Όμως ενόψει και της μάχης για την αναθεώρηση του «Κώδικα Εργασίας» ο γραμματέας του εργατικού συνδικάτου CFDT σχολιάζει: «Μπροστά στην Παριζό ο Σεγέρ (ήδη πρόεδρος των Εργοδοτών Ευρώπης) φαντάζει επικίνδυνος αριστεριστής»...

(άρθρο οικονομικού περιεχομένου της εφημερίδας Ελευθεροτυπία 17/07/2005)

* Στον πρωτογενή τομέα της παραγωγής ανήκουν η γεωργία, η κτηνοτροφία, η αλιεία, η μεταλλεία και τα δάση, στο δευτερογενή οι κατασκευές και η βιομηχανία, ενώ στον τριτογενή η παροχή υπηρεσιών.

1. Πώς ερμηνεύεται η δήλωση του γραμματέα του εργατικού συνδικάτου ως προς τη στάση που πιστεύει ότι θα τηρήσει η κ. Παριζό στην αναθεώρηση του «Κώδικα Εργασίας»;

2. Συμπληρώστε τις συμφράσεις:

	πολέ- μου	πληρω- μών	θητείας	αγώνα	συνεδρίου	πυρός	συζή- τησης	αθωότη- τας
Παύση								
Λήξη								
Κατάπαυση								
Τέλος								

Παύση:
 1. λήξη
 2. απομάκρυνση από μια θέση
 3. διακοπή της συνέχειας μουσικού κομματιού

Κατάπαυση : τέλεια και οριστική παύση μιας δυσάρεστης κυρίως κατάστασης

3. Συμπληρώστε τον πίνακα που ακολουθεί με τις σημασίες των επιθέτων:

	διαθέτει δύναμη	είναι ιδιαίτερα ικανός	έχει αντοχή	χαρακτηρίζεται από ένταση	ασκεί επίδραση	είναι εφικτός	είναι νομικά έγκυρος
Σθεναρός							
Ισχυρός							
Δυνατός							

Παραδείγματα

Ο τελευταίος ισχυρός σεισμός στην περιοχή σημειώθηκε το 1982, που ήταν μεγέθους 7 βαθμών της κλίμακας Ρίχτερ. (Ελευθεροτυπία, 04.06.1998, κείμενο του Σ. Αποστολάκη)

Η Ελλάδα χρειάζεται ισχυρή κυβέρνηση και δεν έχει σήμερα. (Ελευθεροτυπία, 02.06.1996, «Κώστας Καραμανλής: επικίνδυνος ο Πάγκαλος»)

...ισχυρή διαθήκη είναι αυτή που συντάχθηκε τελευταία. (Ελευθεροτυπία, 05.08.1996, «Μυστήριο με τη δεύτερη διαθήκη του Ανδρέα»)

Και ξέροντας πως ήταν δυνατός στα μαθηματικά, τον άφησε και πλησίασε και χωρίς στάλα ντροπή, του ζήτησε να τον βοηθήσει σε μια άσκηση δεκαδικών. (Ο Αδικημένος, του Η. ΦΑΡΔΟΥΛΗ, Γκοβόστης Εκδοτική Α.Ε, 1997.)

Πρόκειται για ένα δυνατό όχημα σε όλους τους τομείς, που δεν έχει σοβαρές ελλείψεις. (Το Βήμα, 21.02.1993)

Ήταν συνεπαρμένη από ένα δυνατό συναίσθημα ευδαιμονίας. (Τα απόκρυφα σε δράση, του Μ. Πολενάκη, Εκδόσεις Καστανιώτη, 1985.)

Για να δημιουργήσει τις όμορφες, δυνατές εικόνες του, ο Φιγκερόα αντλούσε, όπως παραδέχτηκε ο ίδιος, από την τεχνική Μεξικανών ζωγράφων... (Ελευθεροτυπία, 30.04.1997, «Έφυγε ο μεγάλος καμεραμάν Φιγκερόα» του Ν. Φενέκ-Μικελίδη)

Σε μια-δυο ημέρες αναμένεται να υπάρξει οριστική εκτίμηση κατά πόσο ο διάλογος είναι δυνατός. (Ελευθεροτυπία, 30.07.1996, «Δυσφορία από τη διαρροή εγγράφου»)

Κείμενο 2

Σημείο Αναγνωρίσεως (Άγαλμα γυναίκας με δεμένα χέρια)

Όλοι σε λένε κατευθείαν άγαλμα,
Εγώ σε προσφωνώ γυναίκα κατευθείαν.
Στολίζεις κάποιο πάρκο.
Από μακριά εξαπατάς.
Θαρρεί κανείς πως έχεις ελαφρά ανακαθίσει
Να θυμηθείς ένα ωραίο όνειρο που είδες,
Πως παίρνεις φόρα να το ζήσεις.
Από κοντά ξεκαθαρίζει το όνειρο:
Δεμένα είναι πισθάγκωνα τα χέρια σου
Μ' ένα σκοινί μαρμάρينو
Κι η στάση σου είναι η θέλησή σου
Κάτι να σε βοηθήσει να ξεφύγεις
Την αγωνία του αιχμαλώτου.
Έτσι σε παραγγείλανε στο γλύπτη:
Αιχμάλωτη.
Δεν μπορείς
Ούτε μια βροχή να ζυγίσεις στο χέρι σου,
Ούτε μια ελαφριά μαργαρίτα.
Δεμένα είναι τα χέρια σου.
Και δεν είν' το μάρμαρο μόνο ο Άργος.
Αν κάτι πήγαινε ν' αλλάξει
Στην πορεία των μαρμάρων,
Αν άρχιζαν τ' αγάλματα αγώνες
Για ελευθερίες και ισότητες,
Όπως οι δούλοι,
Οι νεκροί
Και το αίσθημά μας,
Εσύ θα πορευόσουν
Μες στην κοσμογονία των μαρμάρων
Με δεμένα πάλι τα χέρια, αιχμάλωτη.
Όλοι σε λένε κατευθείαν άγαλμα,
εγώ σε λέω γυναίκα αμέσως.
Όχι γιατί γυναίκα σε παρέδωσε
Στο μάρμαρο ο γλύπτης
Κι υπόσχονται οι γοφοί σου
Ευγονία αγαλμάτων,
Καλή σοδειά ακινησίας.
Για τα δεμένα χέρια σου, που έχεις
Όσους πολλούς αιώνες σε γνωρίζω,
Σε λέω γυναίκα.
Σε λέω γυναίκα
Γιατ' είσαι αιχμάλωτη.

Κική Δημουλά, από την ποιητική συλλογή *Το λίγο του κόσμου*, πρώτη έκδοση 1971, Εκδόσεις Νεφέλη 1983 και Εκδόσεις Η Στιγμή 1990, Αθήνα.

4. Το ποίημα παρουσιάζει τη γυναίκα ακινητοποιημένη από τα δεσμά της. Τι είδους δεσμά νομίζετε ότι είναι αυτά;

5. Ποια είναι η θέση και ο ρόλος της γυναίκας στην πατρίδα σας;

6. Τι είναι ο Άργος που αναφέρεται στο ποίημα; Τι συμβολίζει;

7. Συμπληρώστε τον πίνακα που ακολουθεί με τις σημασίες των ρημάτων:

	Έχω τη γνώμη	Εξετάζω	Αποδέχομαι ως αληθινό	Έχω θρησκευτική πίστη	Έχω εμπιστοσύνη
Νομίζω					
Πιστεύω					
Θεωρώ					
Θαρρώ					

Παραδείγματα

Θαρρώ πως οι γυναίκες ωριμάζουν πιο γρήγορα στην εποχή μας... (Τριήμερο στα κάγκελα, του Φ. Κονδύλη, Εκδόσεις Καστανιώτη, 1987.)

Δεν ξέρω πώς θα συμπεριφερόμασταν σήμερα με τον κίνδυνο της περίφημης ίωσης των πτηνών, αλλά νομίζω ότι θα έκανα τα αδύνατα δυνατά για να σώσω τα ζωντανά μου. (Ελευθεροτυπία, 21.01.2006)

Αυτός έλεγε πως ήταν ατύχημα, αλλά δεν τον πιστεύω. (Ελευθεροτυπία, 09/03/1997)

“Πιστεύω εις ένα Θεό πατέρα παντοκράτορα, ποιητήν ουρανού και γης, ορατών τε πάντων και αοράτων”. (Από το Σύμβολο της Πίστεως)

Πιστεύω ότι είναι μέτρο πρώτης προτεραιότητας η απαγόρευση του κυνηγιού, κάθε είδους, σε όλη την επικράτεια. (Ελευθεροτυπία, 12.01.2006)

Θεωρώ ότι βρίσκεται σ' έναν καλό δρόμο, αλλά είναι νωρίς ακόμα για να κριθεί. (Ελευθεροτυπία, 31.03.1996»)

Ας θεωρήσουμε μια άλλη πλευρά του προβλήματος, η οποία πιθανόν να μας οδηγήσει στη λύση του.

Μέχρι ένα σημείο πιστεύω στην τύχη, αλλά κυρίως πιστεύω στον άνθρωπο, στον τρόπο που δουλεύει κανείς. (Ελευθεροτυπία, 15.03.1997)

8. Συμπληρώστε τις φράσεις με τις εκφράσεις που δίνονται, βάζοντάς τες στον σωστό γραμματικό τύπο. (Οι παρακάτω εκφράσεις –εκτός από το *παίρνω σάρκα και οστά* – δε χρησιμοποιούνται σε λόγο τυπικού ύφους)

παίρνω δρόμο, παίρνω το δρόμο, παίρνω λόγια, παίρνω των ομματιών μου, παίρνω σάρκα και οστά, παίρνω σβάρνα, παίρνω φόρα, όποιον πάρει ο Χάρος

Απελπισμένος, _____ και πήδηξε στο κενό.
_____ και πήγε να βρει δουλειά στην Αμερική.
Αρχίζει να ξεστομίζει βρισιές και όποιον _____ !!

Είναι πολύ κλειστός χαρακτήρας. Δύσκολα _____.
Το σενάριό του _____ στη μεγάλη οθόνη μετά από πολλά χρόνια.
Στο τέλος της βραδιάς χαιρέτησε τους φίλους του και _____ για το σπίτι του.
Μέσα σε μια μέρα _____ όλα τα κανάλια.
_____ και φύγε αμέσως! Έξω από το σπίτι μου!

Κείμενο 3

ΕΛΕΝΗ

Ο πρωταρχικός μύθος της θνητής Ελένης είναι απλός και γνωστός σε όλους μας: ο Πάρις, το βασιλόπουλο της Τροίας, ορίστηκε από το Δία να κρίνει ποια από τις τρεις θεές, την Ήρα, την Αθηνά και την Αφροδίτη, είναι η πιο όμορφη. Και καθώς η τελευταία του υπόσχεται κρυφά πως αν την προτιμήσει, θα τον ανταμείψει βοηθώντας τον να **κερδίσει** την πιο όμορφη γυναίκα του κόσμου, ο Πάρις χαρίζει τη νίκη στην Αφροδίτη. Αργότερα, οδηγούμενος από τη θεά, έρχεται στη Σπάρτη και κλέβει την Ελένη. Έτσι ξεσπάει ο μεγάλος πόλεμος, που ύστερα από δέκα χρόνια και φοβερές περιπέτειες τελειώνει με τη νίκη των Ελλήνων.

Σε μια τέτοια ιστορία η γυναίκα που κλέβεται αποκλείεται να έχει προσωπικότητα. Το μόνο που μπορεί να ειπωθεί γι' αυτήν είναι πως είναι πολύ όμορφη, ψυχή όμως δεν έχει, δεν μπορεί να έχει. Η θεά και το βασιλόπουλο έκαναν μια συμφωνία, και η Αφροδίτη θα **κρατήσει** την υπόσχεσή της και θα του δώσει την πιο όμορφη γυναίκα του κόσμου. Την ίδια όμως την Ελένη ποιος τη ρώτησε αν ήθελε ν' αφήσει τον άντρα της και το σπίτι της; Στην ιστορία αυτή –όπως άλλωστε έπρεπε να το περιμένουμε στους παλιούς εκείνους καιρούς– η γυναίκα είναι ένα πολύτιμο πράγμα –πράγμα όμως, που η Αφροδίτη το υπόσχεται στον Πάρι, όπως θα μπορούσε να του υποσχεθεί και κάτι από τους άψυχους θησαυρούς της γης, χρυσάφι, άλογα, ό,τι άλλο. Η Ελένη στην ιστορία αυτή είναι μια κούκλα, πανέμορφη βέβαια, όμως δίχως ψυχή. –Ότι η Ελένη είναι πράγμα και όχι υπεύθυνο πρόσωπο το δείχνει και το τέλος του μύθου: ύστερα από το θάνατο του Πάρι την παντρεύεται ένας άλλος Τρώας, ο Διήφοβος, κι ύστερα από το πάρσιμο της Τροίας ο πρώτος της άντρας την ξαναπαίρνει και την οδηγεί πίσω στην Ελλάδα, χωρίς **να της ζητήσει το λόγο** που τον παράτησε τόσα χρόνια.

Είναι και κάτι άλλο που ο ποιητής, όταν πρωτόπλαθε το μύθο, δεν μπορούσε ούτε να το υποψιαστεί: το τι δηλαδή θα γινόταν, όταν η κούκλα αυτή στα κατοπινά χρόνια θ' άρχιζε να ζωντανεύει. Με άλλα λόγια: όταν το έπος και πιο ύστερα η λυρική ποίηση και η τραγωδία θα ζητούσαν από τη γυναίκα αυτή, που είναι ένα απλό ενεργούμενο μιας άλλης θέλησης, να διαπλάσουν έναν ακέραιο άνθρωπο, με δική του θέληση και δικές του επιθυμίες: όταν θα ζητούσαν τη μεταβίβασή της από τον έναν άντρα στον άλλον, που αρχικά την αποφάσιζαν άλλοι, να τη μεταβάλλουν σε δική της υπεύθυνη ενέργεια.

Ι. Θ. Κακριδή, 1981, Ομηρικά Θέματα (Τ.1), Αθήνα.

9. Συγκρίνετε τη γυναίκα στο ποίημα της Κικής Δημουλά με την Ωραία Ελένη του έπους όπως παρουσιάζεται στην ανάλυση του Κακριδή.

10. Βρείτε στοιχεία για τον τρόπο με τον οποίο παρουσιάζεται η Ωραία Ελένη στη λυρική ποίηση και στην τραγωδία.

11. Συμπληρώστε τα κενά με μια από τις εκφράσεις που περιέχουν τη λέξη λόγος:

για του λόγου το αληθές, ζητώ το λόγο, παίρνω το λόγο, (μου) πέφτει λόγος, ο λόγος της τιμής μου, ούτε λόγος, που λέει ο λόγος

Στη Μύκονο, βέβαια, _____ για δωμάτιο αυτή την εποχή, ιδιαίτερα τα Σαββατοκύριακα. (Ελευθεροτυπία, «Τρέχουν με εκπτώσεις για Έλληνες... τουρίστες», κείμενο τουριστικού περιεχομένου, 08.07.1996).

Σας δίνω _____ πως οτιδήποτε συμβεί θα είστε ο πρώτος που θα το μάθει (Ελευθεροτυπία, «Ένα φανταστικό «σενάριο» για τις φυλακές» του Νίκου Παρασκευόπουλου, 13.02.2002).

Ο ανασχηματισμός είναι αποκλειστική ευθύνη και αρμοδιότητα του πρωθυπουργού και δεν _____ σε κανέναν. (Ελευθεροτυπία, «Γιαννάκου κατά βουλευτών και δημοσιογράφων» της Χριστίνας Κοραή, 10.11.2005).

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όταν ο αρχιεπίσκοπος τελείωσε την ομιλία του, παρενέβη και _____ (Ελευθεροτυπία, «Η 1^η δημόσια διαφωνία Προέδρου – αρχιεπισκόπου» των Θωμά Τσάτση και Χρήστου Κόντου, 20.09.2004).

Για να μπορέσει να επιβιώσει έκανε εκατό δουλειές – _____ .

Ο ομιλητής υποστήριξε ότι ο αριθμός των εργαζόμενων γυναικών έχει αυξηθεί σημαντικά και _____ μας παρέπεμψε στη ιστοσελίδα της εταιρείας δημοσκοπήσεων.

Ο Οδυσσεάς ζητιάνος _____ και αναρωτήθηκε, μήπως ο Τηλέμαχος ήταν μισητός στο λαό ή μαλωμένος με τ' αδέρφια του και δεν τολμούσε να διώξει τους μνηστήρες. Ο νέος αποκρίθηκε πως ήταν αγαπητός στο λαό, αλλά δεν είχε αδέρφια να του συμπαρασταθούν. (Ομήρου Οδύσσεια, από το site <http://mythologia.8m.com>)

12. Επιλέξτε την επιλογή που εκφράζει ίδια ή παρόμοια σημασία με ό,τι σημειώνεται με έντονα στοιχεία:

1. Δεν μ' αρέσουν λόγια, δηλώσεις, υποσχέσεις, δεν ξέρω τι μου ξημερώνει, λοιπόν τα **κρατώ για τον εαυτό μου**. (Ελευθεροτυπία, 08.06.1997)

- A. δεν τα παρουσιάζω B. δεν τα απαριθμώ Γ. δεν τα αποκαλύπτω
Δ. δεν τα παρακρατώ

2. Από την όλη εμπειρία του περασμένου Σαββατοκύριακου στους Δελφούς, **κρατώ** την εικόνα του καινούργιου, θαυμάσιου, στο εσωτερικό του [...] Αρχαιολογικού Μουσείου. (Ελευθεροτυπία, 11.07.2005).

- A. θυμίζω B. νοσταλγώ Γ. αναπολώ Δ. προσέχω

3. Η γιορτή **κράτησε** ως το πρωί. (Ελευθεροτυπία, «Γουστάρω να αποκλειστώ!» του Ανδρέα Ρουμελιώτη, 26.01.2006).

- A. διεκπεραίωσε B. παρατάθηκε Γ. αναστάλθηκε Δ. διήρκεσε

4. Στη Θεσσαλονίκη, η νομαρχία **κράτησε** ανοιχτό το μεγαλύτερο μέρος από τα 850 χιλιόμετρα του επαρχιακού οδικού δικτύου με οκτώ εκχιονιστικά μηχανήματα. (Ελευθεροτυπία, «Πάγωσαν και 10 τόνοι ψαριών σε ιχθυοτροφείο» των Ν. Φωτόπουλου, Σ. Αποστολάκη και Β. Παπαναστασούλη, 25.01.2006).

A. διατήρησε B. κατεύθυνε Γ. στήριξε Δ. κατασκεύασε

5. Το ξενοδοχείο ... προσφέρει στους πελάτες του όλες τις σύγχρονες ανέσεις, παράλληλα δε **κρατά** τις παραδόσεις της κρητικής φιλοξενίας μαζί με μια εξυπηρέτηση πραγματικά προσωπική. (από διαφήμιση ξενοδοχείου στη σελίδα rethymnon.com).

A. εξακολουθεί B. ανακτά Γ. συνεχίζει Δ. συντηρεί

6. Το κόστος της φύλαξης των παιδιών λοιπόν μπορεί να υπολογιστεί περίπου σε 80.000-100.000 δρχ. τον μήνα αν πρόκειται να προσλάβετε γυναίκα η οποία θα **κρατά** τα παιδιά... (Το Βήμα, 5.9.1999).

A. συντηρεί B. σιτίζει Γ. φιλάει Δ. προσέχει

13. Συμπληρώστε τα κενά με το ρήμα *νικώ* και *κερδίζω* ή και με τα δύο όπου η χρήση και του ενός και του άλλου είναι δυνατή:

1. _____ μεγάλη δόξα από τον πόλεμο (Γ. Μπαμπινιώτη, Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας)

2. Πόσα _____ απ' τη δουλειά του; (Γ. Μπαμπινιώτη, Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας)

3. _____ στο λαχείο τον πρώτο αριθμό (Γ. Μπαμπινιώτη, Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας)

4. Η νεοφώτιστη ομάδα, προς έκπληξη όλων, _____ το ένα παιχνίδι μετά το άλλο. (Ελευθεροτυπία, «Η επιστροφή του... «Στρατηγού»» του Σάββα Λιβανίου, 27.01.2006)

5. Πείσθηκα απ' την επιμονή του εκδοτικού οίκου, που _____ την εμπιστοσύνη μου. (Ελευθεροτυπία, «Αλέκος Αλεξανδράκης: μια πολυκύμαντη διαδρομή στο θέατρο, στον κινηματογράφο, στη ζωή» της Ιωάννας Κλεφτογιάννη, 03.05.2003)

6. _____ όλες τις εκτάσεις της παλιάς αυτοκρατορίας. (Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη)

7. Ο πλούσιος _____ από το φτωχό και ο φτωχός από το φτωχότερο. (Ελευθεροτυπία, «Η παλιά αρχόντισσα φορά την εργατική φόρμα της», άρθρο οικονομικού περιεχομένου, 16.04.1996)

8. Φαίνεται ψυχρός στην τηλεόραση, αλλά από κοντά _____ πολύ. (Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη)

9. Χθες η Κέρκυρα _____ εύκολα στον Ζωγράφου τον Ηλυσιακό με σκορ 2-0... (Ελευθεροτυπία, «Νεοφώτιστος αλλά... θρασύς» του Γ. Μπαρμπαγιάννη, 23.01.2006)

10. Τον _____ στο τάβλι.

11. ...είναι η μοναδική έφηβη-βουλευτής, που μετά τα γεγονότα της 11ης Σεπτεμβρίου στις ΗΠΑ, _____ το φόβο της και ταξίδεψε από το Σικάγο, όπου διαμένει μόνιμα, για

να παραβρεθεί και να συμμετάσχει στη Βουλή των Εφήβων. (Ελευθεροτυπία, «Αν τα παιδιά είχαν φωνή...» της Ν. Βασιλειάδου, 25.09.2001)

Κείμενο 4

Η εξουσία φόρεσε το φουστάνι της

Ύστερα από την περίφημη εποχή των 40ρηδων του Μπιλ Κλίντον και του Τόνι Μπλερ, διανύουμε αναμφισβήτητα την εποχή της «σύγχρονης Κλεοπάτρας», με την εξουσία να αναδίδει έντονο άρωμα γυναίκας.

Η καγκελάριος της Γερμανίας Άγκελα Μέρκελ, η Χιλιανή Μισέλ Μπατσελέτ, η Λιβεριανή Έλεν Τζόνσον Σιρλίφ, η Φιλανδή Τάρια Χάλονεν, που όπως όλα δείχνουν θα κερδίσει ξανά το προεδρικό αξίωμα, και άλλες εννέα πρόεδροι κρατών είναι η νέα γενιά ηγετών με... φούστες.

Το γεγονός ότι εκατομμύρια ψηφοφόροι εμπιστεύτηκαν την **τύχη** τους σε γυναικεία χέρια δείχνει ότι το παλιό ρητό «Στην πολιτική, ένας ηλίθιος άνδρας είναι προτιμότερος από μια έξυπνη γυναίκα» αρχίζει να ξεφτίζει.

Παρ' ότι η πρώτη γυναίκα ανακηρύχθηκε πρόεδρος το 1953 στη Μογγολία, μεσολάβησε μισός αιώνας για να κατακτήσουν οι γυναίκες ανάλογα αξιώματα με το σπαθί τους.

Στη λίστα με τα 46 ονόματα γυναικών που έχουν καθίσει έως σήμερα σε προεδρικές και πρωθυπουργικές καρέκλες ανά τον κόσμο, υπερτερούν οι χήρες ηγετών οι οποίες τους αντικατέστησαν μετά το θάνατό τους και οι κόρες ισχυρών ανδρών.

Η 67χρονη Έλεν Τζόνσον Σιρλίφ, εκτός από τον τίτλο της γιαγιάς, κατέκτησε πρόσφατα κι αυτόν της πρώτης γυναίκας που εξελέγη πρόεδρος στη Λιβερία αλλά και σε ολόκληρη την Αφρική.

Οι συμπατριώτες της προτίμησαν τη γυναικεία πληθωρική παρουσία της από αυτήν του αντιπάλου της, Ζορζ Γουεά, που, αν και ήρωας του διεθνούς ποδοσφαίρου, δεν κατάφερε να «ντριμπλάρει» αποτελεσματικά την αντίπαλό του.

Αβαντάζ γένους θηλυκού

Το παράδοξο, ωστόσο, είναι ότι η Σιρλίφ κέρδισε τις εκλογές ακριβώς επειδή δεν είναι άνδρας. «Χρειαζόμαστε μια γυναίκα να βάλει τα πράγματα στη θέση τους» ήταν το σλόγκαν των υποστηρικτών της, που αποδείχθηκαν περισσότεροι απ' αυτούς που πίστευαν ότι «μόνο ένας δυνατός άνδρας μπορεί να τα βάλει με τους πρώην αντάρτες».

Λίγο αργότερα, σε μια άλλη ιστορική εκλογική μάχη, η 54χρονη Μισέλ Μπατσελέτ γινόταν η πρώτη γυναίκα πρόεδρος της Χιλής.

«Ποιος θα πίστευε πριν από πέντε χρόνια ότι η Χιλή θα είχε γυναίκα πρόεδρο», αναφώνησε η ίδια λίγο μετά τη θριαμβευτική της νίκη.

Παρόλα αυτά, η υπερσυντηρητική και καθολική κοινωνία της Χιλής, που αποδέχθηκε μόλις πριν από έναν χρόνο το δικαίωμα στο διαζύγιο, επέλεξε να ταυτίσει τη μοίρα της με μιας

γυναίκας που δημιούργησε οικογένεια χωρίς γάμο.

Στη διάρκεια της προεκλογικής εκστρατείας της, η Μπατσελέτ είχε, μάλιστα, στο πλευρό της τη Σεγκολέν Ρουαγιάλ, μέλος του Σοσιαλιστικού Κόμματος της Γαλλίας.

Η 52χρονη Γαλλίδα είναι το ισχυρό χαρτί των Σοσιαλιστών για τις επόμενες προεδρικές εκλογές. Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν ότι προηγείται του συντηρητικού Νικολά Σαρκοζί, ενώ δεν είναι λίγοι αυτοί που ψιθυρίζουν από τώρα ότι η κόρη του αξιωματικού του γαλλικού στρατού θα είναι αύριο η πρώτη γυναίκα πρόεδρος της Γαλλίας.

Η κομψή σιλουέτα της και η ισχυρή προσωπικότητά της έχουν γοητεύσει τον τύπο, που, παραφράζοντας τη γνωστή έκφραση «ταύρος εν υαλοπωλείω», την παρουσιάζει ως «πορσελάνη σε αρένα ταύρων».

Ο γερουσιαστής Ζαν-Λικ Μελενσόν δήλωσε απαξιωτικά ότι η προεκλογική καμπάνια δεν είναι «διαγωνισμός ομορφιάς», ενώ ο πρώην πρωθυπουργός Λοράν Φαμπιούς αναρωτήθηκε εντελώς «αθώα»: «Αν η Ρουαγιάλ γίνει πρόεδρος της Γαλλίας, ποιος θα **προσέχει** τα παιδιά της;»

Αμήχανοι υπουργοί

Η αμηχανία των πολιτικών ανδρών μπροστά σε μια ηγέτιδα είχε σχολιαστεί και στην περίπτωση της Άγκελα Μέρκελ. Ο γερμανικός **τύπος** είχε χιουμοριστικά αναρωτηθεί πώς θα αντιδράσουν οι υπουργοί της κυβέρνησής της τώρα που θα δέχονται εντολές από μια εκπρόσωπο του «ασθενούς φύλου».

Η απάντηση θα μπορούσε να είναι «σίγουρα όχι όπως ο Σίλβιο Μπερλουσκόνι». Ο ιταλός πρωθυπουργός σε επίσημη επίσκεψη της προέδρου της Φινλανδίας, Τάρια Χάλονεν, στο πλαίσιο υπογραφής εμπορικής συμφωνίας, άφησε τους τύπους και άρχισε να τη... φλερτάρει.

Το παρ' ολίγον διπλωματικό επεισόδιο δεν πτόησε, ωστόσο, την πρόεδρο της Φινλανδίας, η οποία αναμένεται να επικρατήσει του αντιπάλου της και στις 29 Ιανουαρίου.

Έχοντας κατακτήσει τα περισσότερα από τα λεγόμενα «ανδρικά οχυρά», οι γυναίκες διεκδικούν σήμερα, περισσότερο από ποτέ, τα ανώτατα πολιτικά αξιώματα. Το παράδοξο ωστόσο είναι ότι ως ηγέτες απαρνιούνται τη θηλυκή τους φύση και κυβερνούν με την ανδρική πλευρά της προσωπικότητάς τους.

Κηρύσσουν πολέμους όπως η «σιδηρά κυρία» Μάργκαρετ Θάτσερ στα Φόκλαντ, εμπλέκονται σε σκάνδαλα διαφθοράς όπως η Μπεναζίρ Μπούτο στο Πακιστάν και η Τανσού Τσιλέρ στην Τουρκία και δείχνουν το σκληρό τους πρόσωπο όπως η Κορασόν Ακίνο στις Φιλιππίνες.

Της ΓΙΟΥΛΑΣ ΖΑΧΙΩΤΗ
ΚΥΡΙΑΚΑΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ- 22/01/2006

14. Παρότι η συγγραφέας του άρθρου είναι γυναίκα και υποστηρίζει την άνοδο των γυναικών στην εξουσία, χρησιμοποιεί στερεότυπα της ανδροκρατούμενης κοινωνίας αναφερόμενη στις γυναίκες που αναλαμβάνουν κορυφαία θέση στην πολιτική σκηνή. Μπορείτε να εντοπίσετε κάποια από αυτά τα στερεότυπα;

15. Τι πρότυπο προβάλλουν για τη γυναίκα οι παρακάτω φωτογραφίες και η διαφήμιση;
Ανταποκρίνονται στον πραγματικό της ρόλο στη χώρα σας, στην Ελλάδα, στον κόσμο;

ROUGE ALLURE
Αποπλάνηση με ένα μόνο κλικ

CHANEL

CHANEL

CHANEL

Η CHANEL ανακαλύπτει ξανά το κραγιόν. Με ένα μόνο κλικ, εμφανίζεται το ROUGE ALLURE για μία άψογη εφαρμογή. Μια καινούργια έκφραση: άκρως θηλυκό, διακριτικά προκλητικό. Μέσα στη μαύρη πολυτελής συσκευασία, το ROUGE ALLURE κρύβει ένα αισθησιακό κραγιόν. Η εξαιρετικά απαλή και λαμπερή υφή του διατίθεται σε 22 αποχρώσεις: προκλητικό ροζ, παθιασμένο κόκκινο, κομψό σοκολατί....

Η τελική πινελιά: τα έξι γράμματα CHANEL είναι χαραγμένα απευθείας πάνω στο κραγιόν

BEAUTY SHOP

www.chanel.com

* «Μέσα στη μαύρη πολυτελής συσκευασία»: ο τύπος του επιθέτου πολυτελής είναι εδώ λαθεμένος. Ποιος τύπος του επιθέτου θα έπρεπε να τεθεί;

Τα λάθη στην κλίση των επιθέτων σε -ης, -ης, -ες (π.χ. ο, η πολυτελής, το πολυτελές) είναι αρκετά συχνά στη νέα ελληνική, γιατί αυτά τα επίθετα κλίνονται σύμφωνα με το σύστημα της αρχαίας γλώσσας.

16. Με ποιες λέξεις τονίζεται η θηλυκότητα του κραγιόν και κατ' επέκταση της γυναίκας που θα το φορέσει;

17. Επιλέξτε τη σωστή απάντηση ώστε να αντικατασταθούν οι υπογραμμισμένες λέξεις με άλλες ίδιας ή παρόμοιας σημασίας:

1. Ο αλετράρης... πρόσεχε το βάρος του αρότρου, εφόσον απ' αυτό εξαρτιόταν πόσο βαθιά θα κατάφερνε το υνί να εισχωρήσει στη γη. (Ιωάννης Ιωνάς, *Παραδοσιακά Επαγγέλματα της Κύπρου*, Λευκωσία, 2001).

A. κρατούσε B. κοίταζε Γ. έλεγχε Δ. σήκωνε

2. ...όταν τα σπίτια μας έχουν γεμίσει από γυναίκες που μαγειρεύουν, καθαρίζουν και προσέχουν τα παιδιά μας ή τους ηλικιωμένους γονείς μας και πληρώνονται λιγότερο από τις Ελληνίδες, τότε ο ξένος γίνεται για μας πηγή πλουτισμού. (Ελευθεροτυπία, «Εδώ τρώνε ψωμί» του Γιώργου Γιαννουλόπουλου, 19/11/2003).

A. πλένουν B. παρατηρούν Γ. εξετάζουν Δ. φροντίζουν

3. Ο πρώτος του δίσκος κυκλοφόρησε το '80, αλλά διάσημος έγινε το '84, όταν όλοι τον πρόσεξαν στην ταινία του Τζιμ Τζάρμους "Πέρα απ' τον Παράδεισο". (Το Βήμα, άρθρο μουσικού περιεχομένου, 13/02/1994).

A. κατάλαβαν B. επιμελήθηκαν Γ. επέβλεψαν Δ. εκτίμησαν

4. Δεν πρόσεξα τίποτα αξιοπερίεργο. (Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Γ. Μπαμπινιώτη).

A. απόδωσα B. αντιλήφθηκα Γ. σκέφτηκα Δ. φύλαξα

5. Πρόσεξε το παιδί, μην κάνει αταξίες!

A. επίβλεψε B. άκουσε Γ. αξιολόγησε Δ. εμπιστεύσου

18. Συμπληρώστε τα κενά με τις κατάλληλες εκφράσεις που περιέχουν τη λέξη τύπος. Η λέξη είναι πολύσημη. Προσέξτε τη διαφορετική σημασία που έχει κάθε φορά:

για τους τύπους, εκπρόσωπος Τύπου, οπτικός τύπος, τύπος και υπογραμμός

Τις πρώτες δυο εβδομάδες ήταν _____, υπόδειγμα διακριτικότητας και ευγένειας. (Ε. Τορόση, *Η Μπαλάντα των πορτοκαλιών*, Εκδόσεις Εξάντας, 2002).

Με δυσκολία ο προπονητής των "ερυθρόλευκων" είπε - έτσι _____ - δύο λόγια. (Ελευθεροτυπία, «Ντούσαν: να διδαχθούμε από τα λάθη μας», άρθρο αθλητικού περιεχομένου, 27.02.1997).

Εγώ όταν μπαίνω στο τρόλεϊ ή στο τρένο παρακολουθώ ένα υλικό ζωής. Η ζωή προσθέτει στο ταλέντο μου. Είμαι πολύ παρατηρητική. Είμαι _____. (Ελευθεροτυπία, «Με τα μελό μπορούσα να παίζω Τσέχοφ», συνέντευξη της Ιωάννας Κλεφτογιάννη, 30.10.2004).

Κεντρικό πρόσωπο θα αναδειχθεί ο _____ του κόμματος. (Ελευθεροτυπία, «Αύριο ημιτελικός», άρθρο πολιτικού περιεχομένου, 19.05.1996).

19. Επαναλάβετε την παραπάνω άσκηση με τις εκφράσεις που περιέχουν τη λέξη τύχη, αφού τις προσαρμόσετε στο σωστό γραμματικό τύπο.

δοκιμάζω την τύχη μου, είμαι άξιος της τύχης μου, έχω τύχη βουνό, η τύχη μου χαμογελά, κάνω την τύχη μου

Αφού δεν κατάφερε να κερδίσει, έτσι όπως εξελίχτηκαν τα πράγματα, τότε είναι _____. (Ελευθεροτυπία, «Ο επιμένων... νικά!» του Ανδρέα Μπέτση, 05.04.2004).

Όλοι σχεδόν οι Έλληνες μετανάστες στην Αυστραλία πριν το 1880 _____ στα χρυσωρυχεία, ενώ μερικοί δούλεψαν και στα ανθρακωρυχεία. (Γενική Γραμματεία Απόδημου Ελληνισμού, 1997)

Ύστερα από μια χρονιά όπου _____ πλατιά και του προσφέρθηκε απλόχερα, δικαιολογημένα πίστεψε ότι θα είναι πάντα μαζί του. (Ελευθεροτυπία, «Άσμα πένθιμον Ρότσα», άρθρο αθλητικού περιεχομένου, 26.09.1996).

Οι τρεις νεαροί κυνηγοί όμως που εγκλωβίστηκαν μέσα στη σπηλιά _____, γιατί έξω από αυτή ξέχασαν ένα όπλο. (Ελευθεροτυπία, άρθρο κοινωνικού περιεχομένου, 08.10.1998).

Παντρεύτηκε τη κόρη ενός βιομηχάνου και _____! (Γ. Μπαμπινιώτη, Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας).

Κείμενο 5

ΣΤΕΛΛΑ: Μια ταινία θρύλος

Η δεύτερη ταινία του Κακογιάννη, η θρυλική *Στέλλα*, χρωσάει το θρύλο που απέκτησε όσο καμία άλλη ελληνική ταινία, στην εκρηκτική φυσιογνωμία της Μελίνας Μερκούρη. Η Στέλλα (Μελίνα Μερκούρη) [...] είναι μια κόρη των καμπαρέ και των λαϊκών πάλκων, σαν την Αγνή του Τζαβέλλα, σαν όλες τις αναξιοπαθούσες του ελληνικού κινηματογράφου. Σύμβολο σεξουαλικό, με τον άκρατο αισθησιασμό της, ξεσηκώνει τις λαϊκές γειτονιές. Κι αυτές οι γειτονιές, πέρα από τους φτωχούς οικογενειάρχες, είναι γεμάτες και από νέους, που γίναν μάγκες, με ή χωρίς δίκυκλα (όσοι δεν απέκτησαν ακόμα), αφού δεν τους απόμεινε κανένα άλλο πεδίο ελεύθερο να αναπτύξουν την ορμή ή και τον ηρωισμό τους. Το έπος της Αλβανίας και τα αντάρτικα τελείωσαν. Ο Μίλτος (Γιώργος Φούντας) είναι ποδοσφαιριστής, μέλος της οικογένειας των λαϊκών θρύλων. Πειραιώτης που περιμένει να δει **όσπρη μέρα** από τον Ολυμπιακό. Η Στέλλα απαρνείται τον πρώτο της έρωτα που την ήθελε δική του. Δεν ανήκει σε κανέναν, μόνο στον εαυτό της. Επόμενος έρωτάς της ο Μίλτος. Θα γίνει το κορίτσι του Μίλτου και αυτό την ενοχλεί. Και ο Μίλτος τη θέλει δική του. Όταν θα οδηγηθεί στο γάμο δε θα 'χει το θάρρος να εκτελέσει αυτήν την πράξη που μόνο στους δειλούς πιστεύει πως ταιριάζει. Πάλι θα φύγει, έστω κι αν είναι ερωτευμένη με το Μίλτο. Ο τελευταίος όμως είναι άντρας και τηρεί με όλη την αυστηρότητα τους κανόνες που επιβάλλει η τότε ανδρική συμπεριφορά. Η σύγκρουση δύο τόσο βασικών κωδίκων συμπεριφοράς μοιραία οδηγεί σε τραγική κατάληξη. Κάποιοι αποκάλεσαν τον Κακογιάννη μαθητή του Σοφοκλή. Η Μερκούρη εδώ και η Λαμπέτη στο *Κορίτσι με τα μαύρα* σαν τρόποι συμπεριφοράς μας φέρνουν στο μυαλό την Αντιγόνη. Η τραγωδία της ήταν αποτέλεσμα σύγκρουσης του δικού της ηθικού νόμου με το νόμο που πρέσβευε και επέβαλλε η κοινωνία. Όταν το άτομο εγείρεται με αντίπαλο τους συλλογικούς θεσμούς και η επιμονή του φτάνει στα άκρα, μιλάμε για τραγωδία. Για ελληνική τραγωδία μίλησε και ο Μπαζέν, όπως είπαμε, όταν είδε το *Κορίτσι με τα μαύρα*. Η φυγή που διάλεξε η Στέλλα δεν έχει διέξοδο, όπως δεν έχει διέξοδο και η παθητική αποδοχή του μοιραίου. Η ηρωίδα είναι από παντού εγκλωβισμένη. Ο Μίλτος θα την μαχαιρώσει δημόσια, όπως όριζαν οι κανόνες της τιμής. Καθώς αυτή πεθαίνει, της λέει «σ' αγαπώ». Και η Στέλλα τον αγαπάει. Δεν είναι μόνο τα θύματα εγκλωβισμένα, αλλά και οι θύτες.

Γ. ΣΟΛΔΑΤΟΥ, 1981, *Ιστορία του Ελληνικού Κινηματογράφου* (Τ.1), Εκδόσεις Αιγόκερως, Αθήνα. (με μικρές αλλαγές)

20. Η φράση *δεν ανήκει σε κανέναν, μόνο στον εαυτό της* που συναντάμε στο κείμενο, τι τύπο γυναίκας περιγράφει; Ανταποκρίνεται η εικόνα αυτή στη σύγχρονη γυναίκα;

21. Στο κείμενο η Στέλλα παρομοιάζεται με την *Αντιγόνη* του Σοφοκλή και δίνεται ως μια τραγική μορφή. Μπορείτε να αναφέρετε κείμενα από την παγκόσμια λογοτεχνία, καθώς και από τη λογοτεχνία του τόπου σας που να διαπραγματεύονται το θέμα της γυναικείας χειραφέτησης;

22. Ο συγγραφέας αφηγείται το σενάριο της ταινίας *Στέλλα*. Στο κείμενο όμως εκφράζει και τις δικές του κρίσεις. Ποιες είναι αυτές;

23. Δημιουργήστε συμφράσεις συνταιριάζοντας τα παρακάτω ουσιαστικά με ένα χρώμα, ώστε να αποκτούν ιδιαίτερη σημασία, π.χ άσπρη μέρα.

_____ αγορά, _____ αλήθεια, _____ άλογα, _____ γάμος,
_____ νύχτες, _____ επιταγή, _____ ζώνη, _____ λίστα,
_____ πανί, _____ τηλέφωνα, _____ Τύπος, _____ χάλι,
_____ χιούμορ